

Przedsiębiorczość na miarę

Strategie rozwoju przedsiębiorczości muszą uwzględniać realne potrzeby gminy

Rosnące bezrobocie jest bolączką wielu regionów. Mieszkańcy tradycyjnie rolniczych gmin często borykają się z koniecznością przekwalifikowania, a rozwój technologiczny i globalizacja w wielu miejscowościach spowodowały zamykanie funkcjonujących przez dziesięciolecia fabryk.

Bezrobocie to problem nie tylko indywidualny, ale też zagrożenie gospodarcze i społeczne dla całego regionu. Dlatego znalezienie sposobu radzenia sobie z brakiem zatrudnienia jest zadaniem zarówno dla samorządu, jak i dla społeczności. Wspieranie przedsiębiorczości i pokonywanie barier w zatrudnieniu staje się coraz bardziej naglące. Nic dziwnego, że coraz więcej gmin decyduje się, aby właśnie lokalnej przedsiębiorczości poświęcić szczególną uwagę.

Wiele gmin zleca opracowanie strategii zewnętrznym ekspertom i jedynie konsultuje przygotowany dokument z mieszkańcami. Nader często okazuje się wówczas, że „w wyniku konsultacji nikt nie zgłosił żadnych uwag”, co niemal zawsze oznacza, że konsultacje nie zostały po prostu odpowiednio nagłośnione, a czas na zgłaszanie uwag był zbyt krótki.

– W ramach projektu „Decydujmy razem” coraz więcej gmin decyduje się jednak opracować prawdziwie partycypacyjny dokument, który od początku do końca, od etapu zbierania informacji i przygotowywania diagnozy, do etapu wdrażania i ewaluacji, tworzony jest przy aktywnym udziale mieszkańców – mówi Daniel Prędkopowicz, kierownik działu projektu „Decydujmy Razem” z Fundacji Fundusz Współpracy.

Barlinek dla młodych

Na przedsiębiorczość postawił m.in. Urząd Miejski w Barlinku, gdzie dwa lata temu przygotowano „Program Rozwoju i Wspierania Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020”. – Już wcześniej władze gminy starały się zapewnić wsparcie dla biznesu, organizować kontakty zagraniczne z gminami partnerskimi, ale nie było okazji, by wszystkie te działania kompleksowo zebrać i przygotować długofalową strategię. Zależało nam na tym, aby dokument nie był jedynie odwzorowaniem już istniejących założeń, ale aby dokładnie odpowiadał potrzebom gminy – tłumaczy Łukasz Stankiewicz, animator z Barlinka. Program przygotowany w tej gminie jest wyjątkowy, ponieważ po raz pierwszy zdecydowano się tu na poszerzenie kwestii przedsiębiorczości o problemy ludzi młodych, którzy byli też ważnymi członkami zespołu partycypacyjnego. – Około jednej trzeciej zespołu stanowiły osoby poniżej 30 lat, reprezentujące różne środowiska: zarówno pracujące w urzędzie, jak i bezrobotne lub mające własne firmy – mówi animator.

Ogromny wkład w przygotowanie dokumentu mieli nie tylko członkowie zespołu, ale i przedstawiciele środowisk związanych z biznesem, którzy zostali poproszeni o wypełnienie ankiety. – Rozmawialiśmy z przedsiębiorcami i członkami instytucji okołobiznesowych z różnych gałęzi gospodarki. Bywało, że ankieta stawała się punktem wyjścia do kilkugodzinnej dyskusji – wspomina animator. – Ta wielość opinii i różnorodność głosów z jednej strony pozwoliła na odzwierciedlenie sytuacji w gminie, z drugiej wskazywała na pewne wspólne problemy.

Wszystkie te działania pozwoliły przygotować dokument, który służy dziś za przykład dobrej praktyki

partycypacyjnego tworzenia strategii. Barlinek, obok gmin Brzeszcze, Trzemeszno, Dzierżoniów i Raków, znalazł się w gronie wartych do naśladowania realizatorów projektu „Decydujemy razem”.

Lokalna specyfika

Ważne, aby plany dotyczące przedsiębiorczości w regionie brały pod uwagę specyfikę regionu. W ustaleniu celów dla poszczególnych gmin pomaga zwykle analiza SWOT, dzięki której łatwiej jest wskazać najważniejsze cele dla konkretnej gminy czy powiatu. Dlatego np. powiat kielecki, gdzie w ramach projektu „Decydujemy razem” przygotowano „Program Promocji Przedsiębiorczości Powiatu Kieleckiego na lata 2012-2013”, stawia m.in. na edukację, przygotowanie do wykonywania zawodu i wykorzystanie potencjału absolwentów – struktura demograficzna gminy wskazuje bowiem na konieczność wykorzystania potencjału uczniów i studentów.

W gminie Dzierżoniów, gdzie partycypacyjnie stworzono „Program Rozwoju Przedsiębiorczości na lata 2012-2014” zwrócono uwagę m.in. na konieczność lepszej współpracy między sąsiednimi samorządami i na zachęcanie mieszkańców do bycia przedsiębiorczymi.

Z kolei mieszkańcy i władze Wyszogrodu wspólnie uznali, że w rozwoju przedsiębiorczości może im pomóc wsparcie turystyki w regionie.

Kto tworzy miejsca pracy

Szczególnie w dobie kryzysu przygotowanie i realizowanie długofalowej, szczegółowej strategii pomoże zarówno gminie, działającym w niej przedsiębiorcom, jak i indywidualnym mieszkańcom. – Aktywne wspieranie zatrudnienia nie jest zadaniem gminy w takim stopniu jak np. zarządzanie szkolnictwem czy pomocą społeczną. Urząd nie stworzy miejsc pracy, stworzą je przedsiębiorcy – podkreśla Łukasz Stankiewicz. – Dlatego tak ważna jest współpraca między urzędnikami a tymi, którzy mogą dać zatrudnienie oraz tymi, którzy go poszukują.